

NORSK LOVTIDEND

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 32	Utgitt 23 august	1938
--------	------------------	------

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

16 aug.

I henhold til bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 11 desember 1924, jfr. lov om brandvesenet av 15 august 1908 § 67, stadfestes som gjeldende inntil videre den av representantskapet for Fauske brandkommune, Nordland fylke, vedtatte tilleggsbestemmelse til nevnte lovs § 15: «Den i brandlovens § 15 påbudte feining innskrenkes til 3 ganger årlig for beboelseshus hvor det brukes 1 000 watt eller mer pr. husstand og til 4 ganger for de øvrige beboelseshus.»

Skriv frå Justisdepartementet.

18 aug.

Etter fullmakt gjevi ved kongelege resolusjonar frå 16 januar 1925 og 19 august 1932 har departementet i samhøve med lov nr. 1 frå 6 juni 1891 um politivedtekter for heradene i riket, lov frå 22 mai 1875 um retten til å halda dramatiske og andre offentlege framsyninger m. v., lov nr. 2 frå 19 april 1899 til vern av born mot bruk av tobakk og lov nr. 3 frå 17 juni 1932 um tillegg til politilovgjevingi stadfest vedtaket åt Vartdal heradstyre, Møre og Romsdal fylke, i møter 10 desember 1937 og 4 juli 1938 um politivedtekt for heradet.

Vedtekta lyder so:

I. Vegar, bruer, plassar og kaier.

§ 1. På eller attmed ålmannveg — hertil i denne vedtekt rekna einkvar stad, som er etla til eller der det er ålmenn ferdsel — må ikkje folk gjera uppstyr eller flokkast saman slik at vanleg ferdsel eller orden vert meinka eller hindra.

Ein må heller ikkje fara med vald på slike stadar, der må ikkje vera slagsmål, krenkjande usømeleg åtferd, hujing, skriking eller ståking, so vegfarande ikkje fer vera i fred eller vert gjort tilmeins i nokon måte.

§ 2. Born under 15 år som ferdast på dei nemnde staderne utan å vera i fylgje med foreldri eller andre vaksne folk, som hev tilsyn med dei, etter kl. 20 i månadene oktober

18 aug. —mars og etter kl. 22 i månadene april—september kann politiet (lensmannen) føra eller ogso visa heim.

§ 3. Det er forbode å kliva upp på, eller hengja seg fast til vogner, sleder, biler eller andre køyregreidor under køyring, eller festa handvogner, sleder eller kjelkar til dei

§ 4. På eller utover ålmannveg er det forbode å kasta stein, snøball eller på anna vis vera tilmeins for vegfarande folk eller dyr. Utan løyve frå politiet (lensmannen) må ein ikkje skyta med skytevåpen eller laga noko slag sprengsmell. Ved handsaming av slike ting må ein vera sers varsam.

§ 5. Under renning med kjelke, sparkstytting, ski eller skeissor på ålmennveggar må sers varsemd synast mot andre vegfarande.

Politiet (lensmannen) kann i stuttare eller lengere tid eller på visse dagar setja forbod mot bruk av vegar til slikt på stader, der ein finn det fårlegt eller til meins for ferdsla.

§ 6. Kortspel, spel og dans er forbode på dei staderne som er nemnde i § 1.

§ 7. Det er forbode å nyta rusdrikk på ålmennveggar, på ubygd tomt, som ligg ved ålmennveg, i open båt eller på dekk av annan båt, som ligg ved bryggje eller kai.

II. *Um hundar.*

§ 8. Sinte hundar skal eigaren eller den som hev rådvelde yver den alltid halda i band eller ogso forsyna den med forsvarleg munnkorg.

§ 9. Det er forbode å hissa hund på nokon. Det er ogso straffbart ikkje å halda eller kalla attende sint eller gøyande hund som spring mot eller etter folk, eller som legg ut for å jaga dyr, som ferdast etter vegane. Det er ogso forbode å terga upp hundar på ålmannveg.

§ 10. Tispor skal haldast inne når dei er hundegalne. Heimlause hundar skal lensmannen setja inn og gjera det kjent med oppslag på tingstaden eller ved lysing i blad som kjem ut i bygda. Melder ikkje eigaren seg innan 3 dagar og betalar for møda, føring og andre utlegg, kann hunden seljast eller drepast. Er ikkje eigaren kjend, vert kostnaden å reida ut av heradskassa.

III. *Freding av offentlege tufter og gjerder m. v.*

§ 11. Det er forbode å flytta, taka burt, skjera eller rispa, skriva, teikna, måla eller sulke til eller gjera skade på noko som stend på eller ved ålmennveg.

§ 12. På eller ved ålmennveg er det forbode å kliva upp i tre eller upp etter gjerder, telefon eller elektrisitetstolpar, eller på annan måte gjera skade på dei eller ledningane.

Det er ogso forbode å handsame brandsignaler utan 18 aug. i brandtilfelle.

Det er ogso forbode å riva ned lovleg upslegne lysingar, skriva eller teikna på dei, eller på annan måte gjera dei uleselege.

§ 13. Ein skal ikkje leika eller ha fyre seg noko usømeleg på kyrkjegarden. Når ein ferdast på kyrkjegarden må ein mest mogeleg fylgja vegane der, og ikkje må ein kliva yver gjerde eller innhegningar, gjera skade på tre, blomar, gravstader eller anna slags tilskipingar.

Born må ikkje vera på slike stader utan tilsyn av vaksne folk.

Ein skal ikkje taka med hundar på kyrkjegarden. Utanum det som trengst til vøling og liknande, er det forbode å køyra med bil, hest, sledar eller vogn på kyrkjegarden.

IV. Offentlege framsyningar m. v.

§ 14. Ingen skal fara kring å spela, visa kunstar eller sovore, utan løyve frå politiet (lensmannen).

§ 15. Ingen må utan løyve frå politiet (lensmannen) gjeva offentleg framsyning eller tilstelling eller som næring halda offentleg dans, maskerade, karusell, skjotebane, ringkasting eller liknande. Dei same som har gitt slike løyve kann når som helst taka dei attende.

§ 16. Løyve som er nemt i § 15 kann berre gjevast til den som er ansvarleg for det som vert fyrehavt og som gjev trygd for dei avgifter som er fastsett i § 18.

§ 17. Dei som har fått løyve til å stiga fram for ålmenta med noko må retta seg etter dei fyresegner som politiet (lensmannen) gjev for dei einskilde høve.

§ 18. Dei som held nokor tilstelling som nemnt i § 15 — antan ein tek nokor godtgjersle fyr det eller ikkje — skal for kvar framsyning eller tilstelling betala ei avgift til heradskassa som tilsvavar 10 % av bruttoinnkoma, men ikkje under kr. 5,00 i noko tilfelle.

Undantak for slike avgifter kann gjerast av formannskapet for tilstellingar av bygdefolk med velgjerande, oppbyggjelege eller almennyttige fyremål for auga.

§ 19. Ved alle møter eller framsyningar skal tilhøyrarane eller tilskodarane fara sømeleg åt. Drukne folk hev ikkje rett å vera tilstades og skal utvisast, når ein vert merksam på dei.

§ 20. Politiet (lensmannen) skal fyreåt eller under framsyninga setja gense for kor mange det kan vera med i romet, og det skal ha rett til utan avgift eller inngangspengar å vera tilstades under framsyningane.

18 aug. § 21. Samkomor med dans eller samkomor med heilt eller for det meste underhaldande slag, må ikkje haldast utan løyve frå politiet (lensmannen) dersom det er tilgjengje for ein uavgrensa krins av personar eller for medlemmer av lag eller liknande samskipingar.

Politiet kann kva tid som helst gjeva påbod um at samkomone må slutte, dersom det gjeng fyre seg noko som skiplar den offentlege orden.

Politiet kann påbjoda at ein eller fleire politimenn skal vera tilstades ved samkomone. Utleget til det kann innkrevjast på forskot.

§ 22. Det er forbode å selja eller utlevere tobakk i nokor form til born under 15 år, utan dei hev med seg dagsett setel um mengdi av det som skal kjøpast, underskrive av foreldre eller fyresette. Denne setelen må seljaren gøyma i 6 månader so politiet (lensmannen) i tilfelle kann få sjå den.

§ 23. Det er forbode å kjøpa tobakk i nokor form for slike som er nemnde i § 22 eller på upmoding frå dei. Like eins er det forbode til dei same å gi tobakk i gåve, tillåns eller i byte eller til vederlag for varor eller onnor tenesta.

§ 24. Politiet (lensmannen) kann taka tobakk eller andre ting som kann nyttast til nyting av tobakk, frå born, når dei nyter desse ting på ålmannveg eller på offentlig plass.

V. Ymse fyresegner.

§ 25. Den skuldige lyt kosta alt det som er turvande til å setja istandatt den skaden han hev valde og som kjøm inn under desse vedtekter.

§ 26. Brot mot desse vedtekter vert straffa med bøter etter § 339 punkt 2 i straffelovi, um ikkje strengare straff kan koma istaden.

— Desse vedtektene tek til å gjelda 1 — ein — månad etter at dei er stadfest.

18 aug. Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 4 juni 1920, jfr. lov om brandvesenet av 15 august 1908 §§ 23, 24 og 27, stadfestes som gjeldende inntil videre de av Lom herredstyre, Opland fylke, i møte 4 august 1938 vedtatte regler og forskrifter for ordningen av brandvernet på Fossbergi i Lom med en del forandringer.

Reglene og forskriftene lyder så:

§ 1. Brandvernet deles i følgende 3 avdelinger:

- a. Sprøiteavdelingen.
- b. Seilavdelingen.
- c. Rødningsavdelingen.

§ 2. Brandvernets befal består foruten av brandchefen, 18 aug.
der fører befalingen, av 1 avdelingschef og 1 varachef for
hver av de 3 avdelinger.

§ 3. Hver av avdelingene skal ha minst 10 mann. Et-
hvert mannskap kan dog av lederen settes til tjeneste for
enkelt leilighet i annen avdeling enn den hvortil han hører.

§ 4. Øvelser eller instruksjon kan holdes så ofte brand-
chefen finner det nødvendig, minst hver annen måned i
sommerhalvåret.

§ 5. Det påhviler brandchefen:

- a. I brandtilfelle å være til stede ved brandstedet og føre
overbefalingen under sluknings- og redningsarbeidet. I
tilfelle av hans forfall leder sprøiteavdelingens chef ar-
beidet, har også han forfall, har redningsavdelingens
chef overkommandoen.
- b. Å føre det stadige overtilsyn med samt fortegnelse over
brandvernets redskaper og i tilfelle mangler straks ved
henvendelse til brandstyret besørge disse rettet.
- c. Å føre en fullstendig fortegnelse over brandvernets samt-
lige mannskaper og i tilfelle avgang å komplettere av-
delingene.
- d. Å føre tilsyn med innøvelse av mannskapene.

§ 6. I ildebrandtilfelle har ethvert medlem av brand-
vernet — hvis ingen motsatt ordre er gitt eller gis — snarest
mulig å begi sig til det sted, hvor vedkommende avdelings
materialer er opbevart for med dette hurtigst mulig å begi
sig til brandstedet. Redningsavdelingen innfinder sig på
selve brandstedet.

§ 7. Brandvernets mannskaper kan ikke beordres til
vaktjeneste.

Skriv frå Arbeidsdepartementet.

18 aug.

I samhøve med lov um motorvogner frå 20 februar 1926,
§ 21, 2, fyrste leden, jfr. lover frå 6 juni 1930 og 2 juni
1933, skal etternemnde avgrensingsfyresegner
for skyssing med motorvogn på vegstre-
kingen Voss—Gudvangen gjelda til so lenge:

«På vegen Voss—Stalheim—Gudvangen skal skyssing
med motorvogn utan rute berre vera lovleg for dei som fær
løyve til det av fylkesvegstyri i Hordaland og Sogn og Fjor-
dane, som ogso fastset dei nærare vilkår for køyring.

Undanteke frå desse fyresegner er køyring som går for
seg frå ein stad som ligg utanfor Voss, Vossestrand og Aur-
land herad (Gudvangen) til eller gjenom heradi. Likeins
skyssing av offentlege tenestmenn, lækjarar, dyrlækjarar,

18 aug. jordmøder, sjuke som treng snøgg hjelp og handelsreisande med legitimasjon frå hovudorganisasjonen sin.

Dei avgrensingsfyresegner som vart fastsette 22 juni 1928 for køyring med motorvogn for forteneest på strekningen Gudvangen—Stalheim vert samstundes tekne burt.»

19 aug. **Kongelig kunngjøring om tollforandringer.**

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Stortinget har 23 juni 1938 fattet følgende beslutning:

Nedennevnte tollforandringer settes i kraft fra den tid Kongen bestemmer:

Bast i arbeide:

e. annet arbeide:

1. gulvmatter og gulvløpere, 1 kg kr. 0,30

2. ellers, 1 kg kr. 0,20.

Bånd og belter derav etc.:

Anm. 1. Som nu.

Anm. 2. Som nu.

Anm. 3. Belter av bånd erlegger toll som for båndene bestemt med 20 pct. forhøielse.

Elektriske apparater og isolerte ledninger:

a. dynamoer, motorer og transformatorer, omformere, likerettere, undtagen likeretterrør anvendelig til radiomotagere, strømbrytere, motstandsrammer og sikkerhetsapparater, elektriske lampeholdere med eller uten strømbrytere:

1. lampeholdere uten strømbryter, sikringspatroner og lokk til sådanne, sikringsselementer for installasjonsøiemed, bunnskruer dertil samt stikkontakter, alle slags, og støpsler (stikker) til sådanne, 1 kg kr. 0,40.

2. Som nu.

b. Som nu.

c. akkumulatorer og deler derav, hvorunder kar, 1 kg kr. 0,10.

Etuier: håndvesker som uten innlegg veier inntil 0,8 kg pr. stk., bokbind o. s. v. som nu.

Glass og glassvarer:

1. Flasker for øl, saft, melk, mineralvann, vin og brennevin, alle helt uslipte og uten maling eller dekorering:

a. Som nu.

b. Som nu.

2. andre flasker, herunder flasker og glass for medisin, melkeringer, krukker, glass til syltning og nedlegning

samt glass for prøver med eller uten slipte kanter eller 19 aug. bunner, eller innslipte propper eller innvendig slipte halser, men uten annen slipning og uten maling eller dekorering, 1 kg kr. 0,10.

11. andre glassvarer, ikke særskilt nevnt:
- a. slipte, etsede, sandblåste, malte, forgylte eller på annen måte enn ved formning eller presning dekorerte, 1 kg kr. 0,80.
 - b. ellers, 1 kg kr. 0,40.
- Anm. Som nu.
-

Jord og ler samt arbeider derav:

B. arbeider av jord og ler m. v.:

- 8. fajanse, ikke annensteds nevnt:
 - a. hvit eller ensfarvet, 1 kg kr. 0,20.
 - b. annet, herunder ekte eller efterlignet forgylt eller forsølvet, 1 kg kr. 0,30.
-

Knapper og knappedeler:

- 5. andre, samt knappformer, 1 kg kr. 2,00 nr. 1 og 5 fortolles med nærmeste innpakning.
-

Metaller:

II. i arbeide:

C. av jern:

- 13. ovner, kaminer, komfyrer, varmeapparater og kokeapparater, som ikke inngår under «Elektriske apparater etc. i.», ribberør, radiatorer, kaloriferer, kjeler av støpejern for damp- og vannopvarmningsanlegg, støpte gryter og panner, støpte vaffeljern og lignende, støpte stekejern, støpte kjeler, støpte spylesisterner, kopiresser, klæsruller, pumper for håndkraft, luftventiler og ventilasjonsvifter, gelendere og gittere, vinduer med eller uten glass, høihekke, hjul til trillebører og vogner, ikke annensteds nevnt, vognbøssinger, vognlagre (lagerbokser), almindelige vognakseltapper og vognakslar (greaseakslar), fustasjer, tønner, blokker og saksekroker, kauser og hegder, takkelkroker, sjakler, kjettinglåser, skjøteklaver, skjøteklammer, nokkeklaver, nokkeringer, taustrammere (wirestrammere) og rogafler, hydranter samt

19 aug. deler av disse gjenstander, forsåvidt de ikke annensteds er nevnt:

a. luftventiler, emaljerte ovner, kaminer og komfyrer samt emaljerte deler derav, 1 kg kr. 0,10.

b. Som nu.

18. Stål- og jerntråd:

2. ellers, med eller uten overdrag:

d. arbeider derav, ikke særskilt nevnt, hvorunder løse paraplyspiler:

1. skuresvamber, 1 kg kr. 0,25.

2. annet, 1 kg kr. 0,15.

Papir og papp samt arbeider derav:

1. Skrivepapir (også overstrøket med lim), mangfoldig-gjørelespapir, tegnepapir, trekkpapir og filtrerpapir samt lyskopipapir:

a. lyskopipapir med nærmeste innpakning, 1 kg kr. 0,25.

b. ellers, 1 kg kr. 0,13.

Anm. Som nu.

14. papir og papp, andre slags, som ikke inngår under forannevnte satser, herunder også kromo-, glans-, glacé-, kunstrykk- og annet bestrøket papir, kartong eller papp samt pergamyn, greaseproof, pergamentpapir, forsatspapir, overtrekkspapir og fernissert, oljet eller på lignende måte behandlet papir:

a. karbonpapir og blåpapir, 1 kg kr. 0,25.

b. annet, 1 kg kr. 0,08.

Torv og torvstrø, 100 kg kr. 0,65.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse fra og med 20 august 1938.

Gitt på Oslo slott 19 august 1938.

Under Vår hånd og rikets segl

HAAKON

(L. S.)

Fr. Monsen

B. Rolsted

19 aug. **Kongelig resolusjon.**

I henhold til §§ 11 og 4 i sundhetsloven av 16 mai 1860 med senere endringer og § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Våler herredstyre, Hedmark fylke, i møter 7 august 1933 og 9 mai 1938 om følgende alminde-

lige helseforskrifter og forskrift om meldeplikt når 19 aug. tuberkuløse syke skifter bopel:

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, valgt blandt helserådets medlemmer. Tilsynsmennene har i hver sin krets plikt til å påse helseforskriftene gjennomført og overholdt. Tilsynsmennene velges i første helserådsmøte etterat nyvalgt herredstyre har begynt sitt virke og gjør tjeneste til neste valg.

§ 2. Ved opførelse eller påbygning av bolig, som er bestemt til varig opphold for mennesker, eller av uthus til sådan bolig, skal anmeldelse derom gjøres til helserådsordføreren eller nærmeste medlem av helserådet. Denne sender melding videre til helserådets ordfører. Følgende skal iakttas:

- a. Ved nybygg skal der til hustomt velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp.
- b. Avstanden mellom våningshus og matbod på den ene side, privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side må ikke være mindre enn 10 meter.
- c. Bebyggelsen skal ordnes således, at der kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den plass en har til rådighet gir anledning til, og intet hus må anbringes sådan at det tar bort sollyset fra annet beboelseshus.
- d. Matjorden skal fjernes fra hustomten. Denne skal være tørr, og ved tilstrekkelig avgrøftning og avledning beskyttes mot overvann og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig. På tun og gårds-plass skal fordypninger utfylles, så der ikke dannes vann- eller sølepytter.
- e. Beboelseshus som er bestemt til varig opphold for mennesker, skal opføres på undermur av gråsten eller betong av minst 30 cm. høide over jorden. Undermuren skal være tett, og hvor der ikke er kjeller, skal den være forsynt med minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort. Trekkhullene må være dekket med smågitret rist. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller må der mellom gulvet i 1ste etasje og jordoverflaten være minst 60 cm avstand.
- f. Gulvet i nederste etasje skal være dobbelt og forsynt med tørr fyll mellom gulvene.
- g. Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak skal være minst 2,50 meter høit fra gulv til loft. I eneboliger og småhus kan dog høiden innskrenkes til 2,35 meter og i enkelte rum som innredes fra nytt av i eldre bygning kan høiden med helserådets samtykke innskrenkes inntil 2,20 meter. Hvor loftsbjolkene er frittliggende regnes

19 aug.

høiden til disses underkant. I rum med skråtak må en så stor del av rummet som svarer til halvdelen av dette gulvflate, ha en høide på minst 2,5 meter — i eneboliger og småhus 2,35 meter — og høiden under skråtaket må intet sted være under 1,5 meter. Hvor sådant rum innredes fra nytt av i eldre bygning kan med helserådets samtykke største høide under skråtaket innskrenkes til minst 2,20 meter og laveste høide minst 1,25 meter.

- h. I hvert beboelsesrum skal der være minst 1 vindu som kan åpnes. Vinduets lysåpning skal tilsvare minst $\frac{1}{10}$ av rummets gulvflate. Hvor lysforholdene er særlig gunstige kan dog en mindre lysåpning med helserådets samtykke tillates, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige. I eldre beboelsesrum som ikke har noe vindu som kan åpnes, skal minst et sådant anbringes innen 1 år etterat disse forskrifter er stadfestet.
- i. Arbeidsrum og verkstedslokaler er undergitt helserådets tilsyn og de bestemmelser det måtte gi for å hindre sanitære misligheter i det enkelte tilfelle. Helserådet kan kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger som det finner nødvendig.
- j. Midlertidige losjibus for tilfeldige arbeider eller anleggsarbeider skal helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet anser nødvendig. Der skal ikke være større belegg på hvert rum enn at det blir 10 m³ på hver mann.

Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Der skal være vaskestell i fornødent antall og eget rum til tørk av klær. Rummene i disse losjibus skal daglig rengjøres.

§ 3. Kjellere skal være tørre, rene og luftige.

Hvis der jevnlig setter sig vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr.

Kjellere skal ha vindu eller annen åpning, som kan brukes til luftveksling.

For kjellerrum, som benyttes til beboelse, handel eller verksted, skal følgende bestemmelser gjelde:

Høiden fra gulv til loft skal være minst 2,50 meter. Overkanten av jorden på husets utside må intet sted stå mer enn 1 $\frac{1}{4}$ meter høiere enn kjellerens gulv. Ytterflatene av veggene skal være skilt fra jorden ved en 60 cm bred luft- og lysgrav, der skal gå minst 20 cm dypere ned enn kjellergulvet og være godt drenert.

Grunnen under sådant kjellerrum skal være drenert og fylt med et minst 20 cm høit lag av pukkesten. Gulvet skal være dobbelt og fylt med tørr fyll og ligge minst 0,5 meter over

høieste grunnvannstand. Det underste gulv skal være av 19 aug. vanntett stoff — asfalt, cement eller lignende, det øverste skal være et minst $6\frac{1}{2}$ cm tykt, godt sammenpløiet tregulv. Rummet skal være forsynt med ovn og friskluftventilasjon etter helserådets nærmere bestemmelse.

Det skal ha minst 1 vindu, som kan åpnes. Vindusflaten skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten, og minst $\frac{2}{3}$ av lysåpningen skal være over jordoverflaten.

§ 4. Dersom der i beboelsesrum benyttes kokeovn, skal der anbringes hensiktsmessig innretning til bortledning av dampen.

§ 5. Helserådet kan påby utflytning fra bolig eller rum som av mangel på tilstrekkelig lys eller luft, ved fuktighet, urenslighet, overfylning med beboere eller på annen måte har vist sig å være bestemt skadelige for sundheten.

Intet skolelokale eller annet forsamlingslokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet.

§ 6. Husdyr undtagen hund og katt må ikke huses inne i beboelsesrum eller i rum, som benyttes som opbevaringssted for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til noe sådant rum eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette særlige forholdsregler for eller helt forby, at der holdes husdyr av foran nevnte slags, hvis dermed følger sanitære ulemper.

Helserådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebyggede.

§ 7.

- a. Til ethvert beboelseshus skal der innrettes et privet med privetbinge. Dette må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres beboelseshus og matbod samt fra offentlig eller felles privat vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til noe av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder, hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann, som brukes i bedrift, som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.
- b. Ved bygninger og steder, hvor der jevnlig samles mange mennesker f. eks. ved faste utstillingsplasser, kommunelokaler, kirker, bedehus, hoteller, skoler, verksteder, ungdomslokaler eller andre forsamlingslokaler, skal der finnes priveter og urinsteder særskilt for kvinner og menn og av sådan størrelse og innredning som helserådet for hvert sted bestemmer.

19 aug. c. Privetbinger skal være innklædt og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde, at ekskrementene holdes tildekket. Bingene skal tømmes minst 2 ganger årlig og ellers når helserådet av sanitære grunner krever det.

Med helserådets samtykke kan privet innrettes i egen bygning eller i annen uthusbygning i kortere avstand enn 10 meter fra beboelseshus, matbod og vei eller inne i beboelseshus, hvis der innrettes frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Der må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum, hvor matvarer opbevares. Privetet skal ha tette vegger og dør, som kan holdes ordentlig igjenlukket. Det skal ha vindu, som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Sætet skal være forsynt med tilhengslet lokk. Anvendes flyttbare beholdere, skal de stå i kasse på tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i så tilstrekkelig mengde, at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner forlanger det. Ved hver tømning skal beholderne ordentlig rengjøres.

Priveter skal alltid holdes tilbørlig rene.

Anbringes pissoarer inne i beboelseshus skal de innrettes som foran omhandlet for klosettrum i beboelseshus. Anbringes urinsteder annet sted, skal helserådets nærmere bestemmelser derom efterfølges. Pissoarer skal gis avløp til kloakk eller annet av helserådet godkjent sted. De skal holdes godt rene.

Pissoarer og deres avløp skal alltid innrettes således, at det ikke skjer tilsig derfra til beboelseshus, kjøkken, matbod, bekk, brønn, opkomme eller andre steder, hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- og nytelsesmidler.

§ 8. Sjøppel, feierskarn eller annet avfall så vel fra beboelseshus som fra bedrifter må ikke slåes like utenfor husdøren, men skal enten brennes, samles i tette med lokk forsynte kasser, legges i kompost eller bringes bort til sted, som dertil måtte være anvist av helserådet. Anvendes kasser, skal de tømmes og rengjøres, før de blir helt fulle og så ofte at stank undgås og dessuten når helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig.

Komposter eller andre oplag av avfall eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere alfarvei, beboelseshus eller matbod enn 10 meter, de skal alltid holdes vel tildekket med jord og de skal anlegges således, at derfra ikke skjer tilsig til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker

eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift 19 aug.
som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

Vaskevann og skyllevann og lignende må ikke slæes like utenfor husdøren eller i nærheten av denne eller beboelseshus og matbod, men i godt tildekkede synkebrønner eller synkegrøfter, som ikke må ligge nærmere beboelseshus, matbod eller alfarvei enn 10 meter og således at derfra ikke skjer tilsig til ovennevnte steder eller til sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse. Synkebrønner og synkegrøfter skal rengjøres og spyles så ofte det viser sig nødvendig. Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft, til stenur eller beleilig bakkeskråning under hensyntagen som ovenfor nevnt.

Enhver vask, hvori tømmes skyllevann skal være forsynt med fast rist og vannlås.

Adsler skal enten brennes eller nedgraves på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten.

Fra uthus eller bedrifter må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann, som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller felles privat vei, og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse.

§ 9. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sådan måte, at intet av betydning spildes. I tettere bebyggede strøk og på marker, som har heldning til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmuldes eller tildekkes med jord. Privetgjødning må ikke oplegges eller spredes nærmere brønn, bekk eller annet sted, hvorfra vann tas til bruk som foran nevnt enn 10 meter, og annen naturlig gjødsel ikke nærmere enn 5 meter.

§ 10. Brønn, bekk eller annet vann, hvorfra der tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift, som omsetter eller tilbereder næringsmidler eller nytelsesmidler, må ikke forurenses på noen som helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted, som ligger privet, urinsted eller gjødselsoplag nærmere enn 10 meter, eller som har tilsig derfra.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann, de skal tømmes og renses minst 1 gang hvert år eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner krever det. Renvannsbrønner, som ikke er større enn 2 meter på hver kant,

19 aug. skal være stensatt eller på annen måte klædt på sidene, overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Cisterner for regnvann til bruk som foran nevnt skal beskyttes mot tilsig fra jordoverflaten i omkretsen, de skal være overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og rent drikkevann.

Helserådet kan til enhver tid forby drikkevann benyttet hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

§ 11. Ved anlegg av bedrifter, som helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet, før driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er i gang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig, at noen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand, enn der nødvendig flyter av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg, som helserådet gir til forebygging av den sanitære fare.

Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier og lignende steder for tilvirkning, opbevaring og behandling av matvarer skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle kan gripe inn, hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevet.

§ 12. Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og vel luftet. Storrengjøring minst en gang om året: Vasking av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann og utlufting med gjennemtrenk i flere dager.

Binger for kalv og sau skal hyppig tømmes og kalkes. Fôringsskrybb skal vaskes og spyles hver dag.

Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største renslighet.

I ethvert fjøs skal der være en vaskevannsstol med vaskefat, såpe og rent håndklæ.

Den som melker, skal være iført et rent hvitt armforklæ, og skal før melkingen såpevaske sine hender. Er juret eller kuas bakparti tilsølet, må der før melkingen foretas en grundig avvasking av de tilsølte partier og etterpå en fullstendig avtørring med ren tørr klut. Alle melkekjører og de arbeidsklær som brukes under melkingen må opbevares i rum utenfor fjøset. Under melkingen må ombæring av stråfôr, utmåking av gjødsel eller annen virksomhet som frembringer støv eller stank i fjøset ikke finne sted. Melken må snarest bringes ut av fjøset og siles over i rene spann.

Melk må så vidt mulig ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må de kar, hvori den opbevares være

tildekket. Under ingen omstendighet må dog melk opbevares i soverum eller i rum, hvor syke opholder sig. 19 aug.

Ved sykdom blandt besetning skal salg av melk fra vedkommende ku stanses. Likeledes stanses ved mistanke om smittsom sykdom i husstand alt salg av melk. Forholdet meldes til nærmest boende helserådsmedlem, som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører.

Nærings- og nytelsesmidler.

§ 13. Innredning av slakterier, bakerier, butikker, møller, melkeutsalg og andre rum for tilvirkning, opbevaring, behandling og forhandling av matvarer skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle skal gripe inn hvis mangler ved renholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevet. Enhver innehaver av sådan bedrift må erverve helserådets godkjennelse av samme så snart disse forskrifter er trådt i kraft. Ved nyinnredning skal anmeldelse sendes helserådet i god tid på forhånd.

§ 14. Til bruk for mennekser må der ikke fallbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nytelsesmidler og heller ikke bruksgjenstander, som kan være skadelige for sundheten derved, at de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nytelsesmidler, som er tilsatt noe stoff som av helserådet ansees skadelig for sundheten, eller som er skikket til å skjule, at vedkommende vare er bedervet.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby, at der blir solgt eller på annen måte overdratt nærings- og nytelsesmidler, som kommer fra eller fallholdes på steder, hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Helserådet kan imidlertid forby salg og annen overdragelse av nærings- og nytelsesmidler, som er kommet fra eller selges fra steder, hvor der blandt mennesker eller dyr forekommer tilfelle, eller finnes noen bacillebærer, av farlig smittsom sykdom, som kan utbredes med varene.

Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte, at varer, som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

19 aug.

Forskrifter for butikker.

§ 15. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Utenfor inngangsdøren skal der være anbragt fotskraper. Gulv og disker skal daglig rengjøres. Helserådet kan treffe nærmere bestemmelser herom. Tørr feining er forbudt, likeså spytning på gulvet. Hovedrengjøring skal foregå minst en gang om året eller oftere hvis helserådet finner det påkrevet. Helserådet kan gi påbud om, at der skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spyttedakkene skal i tilfelle daglig rengjøres og deres innhold brennes. Deres bunn skal være dekket av fuktig sagmugg, torv eller lignende. På iøinefallende steder skal finnes opslag om forbud mot spytning på gulvet. Butikker, hvor der selges melk, fløte eller andre matvarer, og rum hvor melk eller matvarer, som skal selges, blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke brukes som soverum eller kjøkken. Disse butikker og rum skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær, og de personer, som håndterer varene, skal jevnlig vaske sine hender. De skal iakttatte omhyggelig renslighet ved innpakningen, og må f. eks. ikke blåse posene op eller vete fingrene i munnen.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet så vel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Varene skal anbringes i vel renholdte tildekkede kar, skuffer, skap med dører, hyller med forheng eller lignende. Vekt- og måleredskaper, som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer skal være rene, når de brukes. I melkeutsalg må der ikke drives handel med andre varer, som kan forurense melken eller gi den usmak. Det er selgeren forbudt å innpakke matvarer i aviser eller urent papir. Ved omførsel av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

Tobakksrøkning er forbudt i butikker, hvor der selges matvarer. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem, som de kjøper. Opslag herom og om forbud mot tobakksrøkning skal finnes på lett iøinefallende sted i vedkommende butikker.

I hver butikk skal der være opslått særavtrykk av ovenstående bestemmelser.

Melkeutsalg.

§ 16. Foruten de almindelige bestemmelser i § 13 skal følgende gjelde:

Helserådet kan påby, at salg av melk og fløte skal foregå i eget rum (utsalg). Alle som handler med melk skal ha denne opbevart i særskilt rene og luftige rum.

I utsalgs- og opbevaringsrummet skal gulv, vegger og tak 19 aug. være slik at de uten vanskelighet kan holdes rene. Utsalgsrummet skal ha egen inngang fra gaten og må ikke ved dør eller andre åpninger stå i umiddelbar forbindelse med beboelsesrum.

De rum hvor melk og melkeprodukter omsettes og bearbeides, skal være lyse og godt ventilert. Disker og gulv må vaskes omhyggelig hver dag, vinduer og dører minst hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Gulvet må aldri feies tørt.

Spytning og tobakksrøkning er forbudt. I ethvert melkeutsalg skal der finnes vann og vask samt såpe og håndklær. Betjeningen skal jevnlig vaske hendene, og alltid etter bruk av privet.

Betjeningen skal under arbeide være iført hvitt forklær. Kvinnene skal også ha hvitt hodetøi som dekker håret.

Melk må kun opbevares i rene lukkede kar, og utmåling eller overhelling fra spann til spann fra torv, gate eller gårds plass er forbudt.

Målekarene må alltid være rene. Det er strengt forbudt å drikke av melkekarene eller spannets lokk. Fortinningen i melkespannene må alltid være hel. Eldre melkeutsalg skal innen 1 år etterat disse forskrifter er stadfestet være bragt i overensstemmelse med disse forskrifter i den utstrekning helserådet forlanger.

Ved salg av kunstig fløte kan helserådet gi nærmere hygieniske regler.

Melk og melkeprodukter må ikke opbevares sammen med annen vare, som kan gi dem usmak, forurensning eller bederive dem.

I ethvert melkeutslag skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

Bakerier.

§ 17. Foruten de almindelige bestemmelser i § 13 skal følgende gjelde:

Bakeri eller rum som står i åpen forbindelse hermed, må ikke benyttes som sovested. Gulv, vegger og tak skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag etter endt arbeide skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Under rengjøringen må bakverk omhyggelig tildekkes eller fjernes.

Bakeribedriften utedkommende gjenstander, som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrummene eller hindre disses rengjøring, må ikke finnes i bakeriet eller de rum, som står i åpen forbindelse med dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjeer og matspann eller lignende opbevares i

19 aug. arbeidsrummene, likeså litt må gangklær, kull og annet brensel ligge løst utover gulvene, og aske og annet avfall må hver dag fjernes fra bakeriet.

Trau, bord, hyller, plater, fjeler o. s. v. må daglig gjøres rene. De må ikke brukes til å sitte på.

Smør, melk o. s. v. må opbevares i rene tildekkede kar. Stoff som benyttes til strykning av bakverk må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må være rene for hvert stoff og må hver dag rengjøres i kokende vann. Utøi og rotter og mus skal holdes borte.

Melsekker skal børstes omhyggelig før de bæres inn i bakeriet og innholdet tømmes i baketrau.

Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, likeså å henlegge tobakk, pipe og fyrstikker. Spyting er forbudt.

Under sitt arbeide må bakeren være iført egen, ren hvit drakt, som ikke brukes utenfor bakeriet og som vaskes minst 2 ganger ukentlig.

I bakeriet skal være vaskevannsstell, såpe og rene håndklær.

Bakerne må rense sine negler og vaske omhyggelig underarmer og hender umiddelbart før og etter deig- og brødlagningen. Likeledes vaskes hendene etter bruk av klosett.

Det er forbudt å beskjefte personer i bakeriet som har sår, bylder eller utslett på hender og armer.

Ombæring og utbringelse av brød og annet bakverk skal skje i rene kurver og kasser som er lukket eller forsynt med overbygning av tett fastbundet, ren presenning.

Bakerier skal ikke benyttes til klæsvask.

I ethvert bakeri skal et eksemplar av disse forskrifter være opslått.

Slakterier, kjøtt- og fiskeutsalg og pølsemakerier.

§ 18. Foruten de almindelige bestemmelser i § 21 skal følgende gjelde:

Helserådet kan påby, at handel med kjøtt og flesk skal foregå fra eget rum. Likeså kan det forby drift av slakteri på sted, hvor sanitære hensyn er til hinder.

Kjøttbutikker skal være lyse, luftige og rene. Butikkene bør helst være beliggende til solsiden. Vender vinduene mot solen, må de om sommeren være forsynt med markiser. Gulvet skal være belagt med fliser eller annet jevngodt materiell og vegger og tak med materiell, som er lett å holde rent. Disken skal ha plate av marmor, glass, sten eller annet av helserådet godkjent materiell. Kjøttkrokene skal være galvanisert eller av annet materiell, som ikke ruster. Vegger og tak skal i sin helhet rengjøres minst hvert fjerdingår, vinduer og dører minst

1 gang ukentlig. Gulv, disker og vekter skal vaskes minst 19 aug.
1 gang daglig. Tørr feiging er forbudt. Hvor kjøtt kommer i berøring med vegger og stolper må disse vaskes hver dag.

I slakterier og pølsemakerier skal det være vanntett, cementert gulv med avløp til kloakk forsynt med vannlås eller annet tilfredsstillende avløp. Der må iakttas stor renslighet med maskinene i disse lokaler, slakteredskaper m. v. Ethvert slakteri og pølsemakeri skal så vidt mulig være forsynt med vannledning og spyleslange. Slakteri og pølsemakeri må ikke stå i åpen forbindelse med gjødselbinge, grisehus eller stall.

De i slakteri og pølsemakeri beskjeftigede personer skal under sitt arbeide være iført helt og rent antrekk som må skiftes minst 2 ganger ukentlig. Det er forbudt i slakterier og pølsemakerier å beskjeftige personer, som har sår, byller eller utslett på hender eller armer.

Dyrenes innvoller må uttas og fjernes snarest mulig efter avlivningen. Ved slaktningen må den størst mulige renslighet iakttas.

Vegger og tak må vaskes minst hvert fjerdingår, vinduer og dører hver uke, gulv, disker, hyller og vekter hver dag.

Avfall av enhver art skal så hurtig som mulig fjernes og likeså litt som maver, tarmer, blod, lemmer eller huder forbli natten over i slakteboden. I denne skal under kjøttets stivning være god gjennemtrenk.

Rengjøring av maver og tarmer tillates ikke i rum, hvor kjøtt oppbevares.

Om de stoffer som kan brukes til konservering av kjøtt og derav tilberedte varer, henvises til forskrifter gitt i henhold til næringsmiddeloven, se tillegget.

Under salg og behandling av kjøttvarer efter vei må den største renslighet iakttas. Slaktet skal alltid være innhyllt i rent dekke, og ikke være anbragt sammen med andre varer eller gjenstander, som kan forurense det eller gi det mislig utseende, lukt eller smak.

Opdeling av slakt i vogn skal utføres på ren huggestabbe eller ren fjel, som medføres særskilt til dette bruk. Alle redskaper som benyttes under opdelingen skal være rengjort før de brukes. Selgeren skal under salget være iført rent forklæ og rene armebeskyttere. Han skal påse at publikum ikke berører varene.

Transport av kjøtt skal foregå i rene, helst lukkede vogner eller i rene kasser, trau eller kurver, og være innhyllt i rent dekke. Det er ikke tillatt å sitte på varene under transporten.

Ved nyinnredning av butikker, hvor fisk skal forhandles, kan helserådet bestemme at gulvet skal være belagt med fliser eller annet dermed jevngodt materiell.

19 aug. Disken skal være belagt med plate av marmor, glass, sten, kunststen eller annet materiell som helserådet godkjenner. Tak og vegger skal være av et sådant materiell at de lett kan holdes rene. Er det fiskekummer, skal de være løse, av marmor, cement, sten, glass eller annet materiell som helserådet godkjenner, og således forarbeidet at de lett lar sig tømme og rengjøre. Fisk må ikke hensettes slik at den kan forurenses.

Saltning og lagring av fisk må bare foregå på steder og på den måte som helserådet tillater. Avfallet må snarest mulig bringes bort, og sted, redskaper og kasser rengjøres.

Ovenstående forskrifter skal være opslått på et iøinefallende sted i alle slakterier, pøsemakerier, kjøtt- og fiskeutsalg.

Møller.

§ 19. Møller skal nedstøves minst 4 ganger årlig, og gulvene feies 2 ganger ukentlig.

I møllekammeret og andre rum, som hører til møllen og som tjener til opphold for dem som besøker møllen eller møllens arbeidere, skal gulvenes feies fuktig hver dag, og gulv, benker og stoler vaskes minst 1 gang ukentlig.

Vinduer, dører og veggene i mannshøide vaskes minst 1 gang hvert fjerdingår.

Finner helserådet det nødvendig, kan det påby at disse rum skal være forsynt med tilstrekkelig antall spyttebakker. Helserådet kan også fastsette hvilken form og størrelse de skal ha. Spyttbakkene hvis bunn skal dekket med fuktig sagmugg, torv eller lignende skal rengjøres, hver dag, og deres innhold opbrennes eller behandles på annen av helserådet godkjent måte.

Dame- og herrefrisørsalonger.

§ 20.

1. Før et lokale tas i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, må det være godkjent av helserådet. Søknad om godkjenning må på forhånd innsendes. Det samme gjelder flytning eller større forandring av bedrift som alt er i gang.
2. Ethvert lokale (rum) som tillates tatt i bruk til dame- eller herrefrisørsalong, bør ha en gulvflate av minst 16 m².
3. I dame- eller herrefrisørsalong med tilhørende rum må ikke opbevares gjenstander som ikke vedkommer bedriften eller som kan hindre renhold, utbre stank e. lign. Lokalene må holdes omhyggelig rene. Hår, såpeskum, papir, bomull og brukt tøy bringes bort etter hvert. Så vel rene som skitne servietter, frottékluter, kapper og håndklær m. m. må opbevares på hensiktsmessige og dertil bestemte steder.

4. Hovedrengjøring av dame- og herrefrisørsalonger med 19 aug. tilstøtende rum skal foretas minst 2 ganger om året. Gulvet skal vaskes minst en gang daglig. Bord, stoler, konsoller, hyller o. lign. skal hver dag avtørres med en fuktig klut.
5. Lokalene må være godt ventilert, så der til stadighet er frisk luft i dem.
6. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og vaske hendene før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført ren, hvit jakke eller frakk som skal skiftes ren minst 2 ganger ukentlig. Det er forbudt betjeningen å røke i arbeidstiden. Personer som lider av smittsom sykdom, herunder innbefattet smittsom hudsykdom, eller av sår eller bylder på hendene, må ikke beskjeftiges i dame- eller herrefrisørsalong.
7. Ved barbering må der for hver kunde brukes renvasket serviett og rent dekke over nakkeputen. Brukes frottékluter må disse alltid være renvasket og til stede i et tilstrekkelig antall og behandles på samme måte som bestemt for servietter. Servietter, frottékluter og håndklær skal etter bruken vaskes og kokes og tørres godt på rent luftig sted.
8. Barbervannet må tappes eller heldes i barberskålen (koppen), som renses i kokende vann mellom hver barbering. Hvis ikke vedkommende kunde medbringer egen barberkost kan sådan bare anvendes til opskumning av såpen, og innsåping må i så tilfelle foregå med hånden. Barberkosten skal etter hver kunde grundig rengjøres i kokende vann.
9. Maskinbørster og felles pudderkvast må ikke brukes. Istedenfor pudderkvast kan brukes en klype rensset bomull e. lign. som bare anvendes 1 gang. Alunstift i fyrstikkformat kan benyttes, men bare 1 gang. Pudder må oppbevares i beholder med lokk.
10. Ved klipning må der mellom halsen og kappen anvendes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som bare brukes en gang. Kappen skal alltid være ren og fri for hår.
11. Gas-strimler og pakninger for permanentkrøll må ikke brukes omigjen.
12. Der skal være et tilstrekkelig antall hår- og nakkebørster, så hver kunde får rene børster.
13. Alle redskaper må omhyggelig rengjøres før de tas i bruk til ny kunde. Klippemaskiner, sakser, kniver og viklepiner for permanentapparater kokes, flamberes, eller rengjøres på annen av helserådet godkjent måte. Kammer og børster renses i salmiakkspiritus og vann (25 à 30 drå-

- 19 aug. per i 200 à 300 gram vann) eller på annen av helserådet godkjent måte. Kammer bør opbevares i høie glass fylt med lysoformopløsning.
14. Kunder med utslett eller mistenkelig håravfall som det kan være frykt for er smittsomt, må enten avvises, henvises til læge eller betjenes med egne redskaper. Redskaper og annet som er brukt til slike kunder må grundig utkokes eller på annen måte betryggende desinfiseres straks efter bruken.
15. Helserådet kan gjøre undtagelse fra forskriftene.
16. Plakat om disse forskrifter skal henges eller slås op på et iøinefallende sted i enhver dame- eller herrefrisørsalong. Plakaten bør innrammes under glass.

Om anlegg og drift av pelsdyrgårder.

§ 21. Anlegg av pelsdyrgård må på forhånd meldes til og godkjennes av helserådet.

Pelsdyrgård må ikke legges så nær beboelseshus eller offentlig vei at lukt er til plage, heller ikke må den legges slik at der kan komme tilsig eller avfall til brønn, bekk eller annet sted hvor en tar vann til folk, fe o. s. v. Avfallet fra gården må brennes eller legges i kompost og dekkes godt med jord.

Kopper og kar som en bruker i gården, må vaskes i særskilte kar. Kluter, koster eller annet som blir brukt til vasken, må ikke brukes til annen vask i beboelseshus eller uthus. Kammer og koster som en bruker til pelsdyr, må ikke brukes til andre dyr. Sendingskasser må ikke settes inn i uthus, fjøs eller stall før de er grundig rengjorte.

De som steller med dyrene skal ha særskilt fottøi til bruk i pelsdyrgården og må passe nøie på at dette fottøiet ikke kommer inn i beboelseshus, grisehus, fjøs eller stall uten at det er godt vasket. Røkterne skal ha særskilte ytterklær (overalls) når de steller dyrene. Hver gang røkteren har stelt dyrene, behandlet redskap, kar e. l. må han vaske hender og underarmer grundig. Dersom en av en eller annen grunn må ta hvalper inn i hus for kortere tid, må streng renslighet iakttas. De må bare behandles av røkteren. Når de er kommet tilbake til pelsdyrgården, må det rum de har vært i rengjøres og luftes grundig.

Revmat må opbevares, behandles og sendes slik at det ikke kommer lukt eller annen urenslighet til beboelsesrum, matrum, til offentlig gate, plass eller vei.

Offentlige boksamlinger.

§ 22. Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger skal følgende iakttas:

Bøker må ikke utlånes til personer lidende av akutt smitt-

som sykdom eller personer som tilhører husstand hvor der er 19 aug. sådan sykdom. Hvis en person som har til låns bøker fra offentlig boksamling, blir angrepet av smittsom sykdom eller sådan bryter ut i den husstand som han hører til, skal bøkene, før de utlånes til andre, desinfiseres.

Alle bøker i offentlig boksamling skal 1 gang årlig ettersees av den som forestår boksamlingen sammen med nærmest boende medlem av helserådet. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

Tjenerhold.

§ 23. Tjenere skal skaffes tilstrekkelig ventilerte, tette og varme soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige tjenere.

§ 24. Når en tuberkuløs, hvis sykdom er forbundet med smittefarlig avsondring, forandrer bopel, skal melding derom gis til helserådets ordfører av kretsens helserådsmedlem og av dem, fra hvem den syke flytter.

Når en lærer har grunn til å anta, at et skolebarn lider av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for at barnet blir befridd for sitt utøi eller sin hudsykdom, før det på ny sendes i skolen. På samme måte skal skolebarn, som læreren antar å lide av annen smittsom sykdom, bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

§ 25. Gang-, sengklær og andre gjenstander, som har vært benyttet av personer, som har lidd av smittsom sykdom eller henstått i rum, hvor disse personer har opholdt sig må ikke avhendes eller overlates andre til bruk, før de er renset etter helserådets nærmere bestemmelse.

Rum, hvor personer lidende av smittsom sykdom har opholdt sig, skal også renses etter helserådets anvisning.

§ 26. Undlater noen innen den av helserådet satte frist å treffe de foranstaltninger, som ifølge disse forskrifter eller ifølge helserådets lovmedholdig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.

§ 27. Hvor forholdene gjør det påkrevet kan helserådet innrømme avvikelser fra helseforskriftenes bestemmelser.

§ 28. Disse forskrifter trer i kraft 3 — tre — måneder etterat de er stadfestet.

Tillegg.

Fortegnelse over helseforskrifter og forskrifter om næringsmidler m. v. — utferdiget for hele landet — er inntatt som tillegg til de ved kongelig resolusjon av 11 februar 1938 stadfestede helseforskrifter for Vestre Toten, Eina og Kolbu, se Lovtidende 1. avdeling for s. å. nr. 6 (side 205—206).

19 aug. **Kongelig resolusjon.**

I. Med hjemmel i § 2 i lov om sykegymnaster og massører av 19 juni 1936 godkjennes nedennevnte herreders vedtak om at den som vil utøve virksomhet som sykegymnast eller massør i herredet må ha godkjenning av helserådet (vedtakenes datum er tilføiet i parentes):

Veøy herred, Møre og Romsdal fylke (24 mai 1938).

Drangedal herred, Telemark fylke (14 mai 1938).

Laksevåg herred, Hordaland fylke (20 juni 1938).

Fana herred, Hordaland fylke (29 juni 1938).

II. Resolusjonen trer i kraft straks.

19 aug. **Kongelig resolusjon.**

I. I medhold av § 39 a, jfr. § 17, i lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 27 februar 1930 bestemmes at det i Hagneselva og Svartåen i Hedrum herred, Vestfold fylke, skal være tillatt å fiske laks og sjøørret med stang til og med 14 oktober.

II. Denne resolusjon trer i kraft straks og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1940.

19 aug. **Kongelig resolusjon.**

Finans- og tolldepartementet bemyndiges til på sådanne betingelser som av dette måtte oppstilles å tillate tollfri innførsel av kalvemaver til bruk ved fremstilling av osteløpe.

19 aug. **Kongelig resolusjon.**

1. Det fastsettes nedenstående «Regler for fremmede krigsskips og militære luftfartøiers adgang til norsk territorium under fredsforhold» i samsvar med et fremlagt utkast.

2. Forsvarsdepartementet bemyndiges til å foreta de mindre endringer i reglene som måtte vise sig påkrevd.

Reglene lyder så:

Innledende bestemmelser.

1. Disse regler for fremmede krigsskips og militære luftfartøiers adgang til og opphold på norsk territorium gjelder bare når både Norge og den fremmede makt fartøiet tilhører, befinner sig i fredstilstand.

Under andre forhold gjelder i denne henseende særskilte regler.

2. Med krigsskib og militært luftfartøi forstås i disse regler ethvert skib (også hjelpefartøier) eller luftfartøi

som hører til krigsmakten (står under militær kommando) 19 aug. i en stat hvis regjering er anerkjent av Norge.

3. Med norsk territorium forståes i disse regler alt norsk land- og sjøområde, og luftområdet over dette.

4. Med norsk indre territorialfarvann forståes i disse regler norske havner, havneinnløp, viker og fjorder samt de deler av norsk territorialfarvann som er beliggende innenfor og mellom norske øier, holmer og skjær, som ikke til stadighet overskylles av havet.

5. Som krigshavn eller kystfestnings forsvarsområde er for tiden fastsatt følgende deler av den norske kyst:

- a. Oslofjorden og øvrige farvann innenfor en linje
Tønsberg Tønne (N.br. 59° 3'5, O.lgd. 10°18'8)
Færder fyr (N.br. 59° 1'6, O.lgd. 10°31'7)
Torbjørniskjær fyr (N.br. 58°59'7, O.lgd. 10°47'2)
Vikertangen på Asmaløy (N.br. 59° 1'8, O.lgd. 10°57'0)
Askholm på Skjeberg-

kilens østside (N.br. 59° 9'3, O.lgd. 11°10'7)

- b. Kristiansands havn med farvannet innenfor en linje

Fredriksholm (N.br. 58°5'7, O.lgd. 7°59'3)

Oksøy fyr (N.br. 58°4'2, O.lgd. 8° 3'5)

Grønningen fyr (N.br. 58°4'8, O.lgd. 8° 5'6)

Torsøy fyr lampe (N.br. 58°5'9, O.lgd. 8° 9'0)

- c. Bergens havn og innløpene til denne innenfor en linje

Fonnes (Lygrefjordens østside) (N.br. 60°48'5, O.lgd. 4°57'0)

Hellisøy fyr (N.br. 60°45'1, O.lgd. 4°42'9)

Tekslen (Korsfjordens nordside) (N.br. 60° 9'3, O.lgd. 5° 0'8)

Lysekloster kirke (N.br. 60°13'5, O.lgd. 5°24'2)

- d. Trondheimsfjorden innenfor

Smellingen (N.br. 63°37'9, O.lgd. 9°30'9)

— Grindviktangen (Ris-
haug) (N.br. 63°36'0, O.lgd. 9°32'4)

- e. Vardø havn avgrenset slik:

Mot øst og nord av en linje fra

Hasselnes (N.br. 70°22'8, O.lgd. 31°7'6)
til Kvalvikhaugen på

Reinøys vestpynt (N.br. 70°23'4, O.lgd. 31°7'6)
derfra til nordpynten av

Skagodden (N.br. 70°24'4, O.lgd. 31°4'4)
mot vest av en linje fra Skagodden til østligste pynt

av Tjyvholmen (N.br. 70°21'3, O.lgd. 31°3'3)
og videre til støtten på

- 19 aug. Svartnes (N.br. 70°21'6, O.lgd. 31°3'5)
 mot syd av en linje, som går fra støtten på Svartnes
 115° (rettv.) til den treffer en linje fra
 Vårbergets østpynt (N.br. 70°22'0, O.lgd. 31°8'4)
 i rett syd.

Bestemmelser om krigsskib.

6. Fremmede krigsskib har adgang til:

- a. norsk krigshavn og kystfestnings forsvarsområde bare efter tillatelse innhentet ad diplomatisk vei.
- b. norsk indretterritorialfarvann for øvrig bare efter derom på forhånd innsendt melding ad diplomatisk vei, hvis ikke annet i særlige tilfelle måtte være bestemt.
- c. rikets øvrige sjøområder uten melding.

7. Fra de regler om tillatelse og melding som er gitt i punkt 6 a og b er undtatt:

- a. skib som har fremmed statsoverhode eller dettes offisielle representant ombord.
- b. skib som ledsager det i under punkt a. nevnte skib. Det samlede antall skib må dog ikke overstige det i punkt 8 nevnte.
- c. skib som er i nød. Slike skib kan alltid søke tilflukt i norsk havn.

Fra regelen om melding i punkt 6. b er undtatt skib som utelukkende er bestemt og utrustet til fiskeopsyn. Skibets navn og det område hvor det utfører opsyn skal dog alltid på forhånd være meddelt den norske Regjering ad diplomatisk vei.

8. Uten særskilt innhentet tillatelse må ikke mere enn høist tre krigsskib som tilhører samme fremmede makt samtidig opholde sig innen hvert av følgende kystavsnitt:

Den svenske grense—Jærens rev (N.br.58°45'). Jærens rev—fylkesgrensen mellom Nord-Trøndelag og Nordland fylker (N.br. 65°10'). Fylkesgrensen mellom Nord-Trøndelag og Nordland fylker—den finske grense.

Efter at oppholdet i en norsk havn er avbrutt, må ikke samme havn anløpes på nytt før efter 14 dager.

9. Fremmede makters undervannsbåter skal på norsk territorium alltid være oppdykket.

10. I enhver norsk havn hvor havnemyndighet er ansatt, er fremmede krigsskib, når de anløper havnen, forpliktet til å ta den ankerplass som vedkommende havnemyndighet (havnefoged) anviser.

Bestemmelser om militære luftfartøier.

19 aug.

11. Fremmede maktens militære luftfartøier har adgang til å anløpe eller passere over norsk territorium bare etter tillatelse innhentet ad diplomatisk vei.

12. Fra den i punkt 11 nevnte regel undtas militært luftfartøi:

- a. som har fremmed statsoverhode, eller dettes offisielle representant ombord.
- b. som ledsager det i punkt a. nevnte luftfartøi.
- c. som medføres ombord på krigsskib under dets opphold på norsk territorium (se dog punkt 14), eller
- d. som er i nød.

13. Militære luftfartøier som har fått tillatelse til å anløpe eller passere over norsk territorium skal:

- a. rette sig efter de bestemmelser som inneholdes i «Internasjonal overenskomst om regulering av luftfarten» datert Paris 13 oktober 1919 og finne sig i de kontrollforanstaltninger som måtte bli utferdiget for å sikre at de internasjonale regler blir overholdt. Likeledes må de følge de sikkerhetsregler som er fastsatt for flyvning på norsk territorium. (Se bilag 1.)
- b. ikke lande på eller fly over områder som måtte bli forbudt for flyvning.
- c. ikke føre ammunisjon, bomber, fotografiplater eller film.

14. Hvis militære luftfartøier som er medbragt ombord på fremmede krigsskib ønsker å fly over norsk territorium, må de søke om tillatelse til det ad diplomatisk vei. (Se punkt 16.)

15. Når fremmede militære luftfartøier anløper norsk havn eller flyveplass skal fartøiets chef iaktta de bestemmelser som blir gitt av vedkommende myndighet med hensyn til anker- eller fortøiningsplass og øvrige ordensforskrifter.

Felles bestemmelser.

16. Søknad om tillatelse eller melding om anløp i henhold til punkt 6 og punkt 11 skal i regelen være kommet inn senest 7 dager før anløpet finner sted.

Både søknad og melding skal inneholde opplysning om det antall krigsskib eller militære luftfartøier som skal delta i besøket, skibenes (luftfartøienes) type og navn, den rute de akter å følge på norsk territorium, den eller de havner og ankerplasser (flyveplasser) som ønskes anløpt, tidspunktet for anløpet og dettes varighet.

For krigsskib som medfører luftfartøier ombord skal disses type og antall oppgis.

19 aug. For luftfartøier som er utstyrt med radioapparat skal deres kjennerop for radiosignalering opgis.

Hvis det nøiaktige tidspunkt for anløpet ikke kan opgis samtidig med søknad eller melding, skal det meddeles snarest mulig.

17. Uten særskilt tillatelse innhentet ad diplomatisk vei må besøk av krigsskib eller militært luftfartøi ikke utstrekkes til mer enn 14 dager.

18. Fremmede krigsskib og militære luftfartøier har på norsk territorium adgang til å bruke sine radioapparater under forutsetning av:

a. at de følger de regler som er fastsatt i den internasjonale telegrafkonvensjon med tilhørende reglement (Washington 1927) og

b. de regler som er fastsatt for benyttelse av radiostasjoner ombord i fremmede ikke krigførende makters krigsskib under opphold i norsk farvann i fredstid av 7 juli 1922 (se bilag 2).

19. Besetningen på fremmed krigsskib eller militært luftfartøi som oppholder sig på norsk territorium må ikke uten særskilt tillatelse ferdes på eller nær områder hvor der finnes batteri, befestning eller andre militære anlegg, eller områder som er innhegnet av militær myndighet.

Det samme gjelder personer som medfølger sådant krigsskib eller militært luftfartøi uten å tilhøre dets besetning.

20. Det er enhver på fremmed krigsskib eller militært luftfartøi forbudt å opta kart eller kartskisse over rikets havner, farvann eller territorium for øvrig.

Andre målinger eller loddinger enn slike som er nødvendige for skibene eller luftfartøienes sikkerhet må ikke foretas.

Likeledes er det forbudt å opta kart, kroki, skisse, fotografi eller beskrivelse av norske festningsverker eller anlegg m. v. som hører til disse. (Se lov om forsvarshemmeligheter av 18 august 1914 § 3.)

21. Uten særskilt tillatelse innhentet ad diplomatisk vei må ikke fremmed krigsskib eller militært luftfartøi på norsk territorium foreta:

a. skytning med kanon (undtagen skytning av salutter).

b. torpedoskytning, skytning med gevær, maskingevær eller andre våben.

c. øvelser med utlegging og bortrydding av miner.

d. øvelse med lyskastere eller

e. utlegging av kunstig røk og tåke.

22. Bevebnet tropp må ikke landsettes undtagen ved 19 aug. militær begravelse og da bare efter innhentet tillatelse av vedkommende militære myndighet.

Båter som tilhører fremmed krigsskib eller militært luftfartøi må ikke i norsk territorialfarvann være bestykket eller føre bevebnet tropp undtagen i det i foregående passus nevnte tilfelle.

For øvrig skal besetningen når den går i land (gis landlov) være uten våben. Offiserer, underoffiserer og kadetter kan dog bære de våben som hører til deres uniform.

23. Chefen for fremmed krigsskib eller militært luftfartøi skal følge de sundhets-, toll-, los-, trafikk-, havne- og ordensforskrifter som er fastsatt av vedkommende myndigheter. Ved anløp av krigshavn eller militær flyveplass skal dessuten følges de særskilte bestemmelser som blir meddelt av den militære chef på stedet.

24. Hvis chefen eller besetningen for øvrig på fremmed krigsskib eller militært luftfartøi ikke følger de regler som er fastsatt for skibenes og luftfartøienes opphold på norsk territorium vil de bli gjort opmerksom på det av de stedlige myndigheter og anmodet om å følge reglene. Etterkommes ikke dette, kan krigsskibet eller det militære luftfartøi bli anmodet om å forlate norsk territorium straks eller senest innen 6 timer.

Fremmede krigsskib eller militære luftfartøier kan likeledes, uten at der foreligger noen grunn som nevnt i foregående passus, når som helst få pålegg om å forlate norsk territorium.

Sikkerhetsregler som er fastsatt for flyvning på norsk territorium.

1. Luftfartøi må ikke flyve:

- a. over by eller tettbebygget sted uten i en høide som tillater det å foreta normal landing utenfor byen eller stedet, selv om dets drivmiddel skulde svikte — og under ingen omstendighet i lavere høide enn 300 m.
- b. over større folkeansamling i lavere høide enn 300 m.
- c. over ethvert annet område, som ikke består av en flyveplass eller åpent hav, i lavere høide enn 150 m samt
- d. over åpent hav i lavere høide over eller på mindre avstand enn 150 m fra sjøgående skib.

Avvikelse fra bestemmelsene i dette punkt er tilnatt når det er uomgjengelig nødvendig ved op- og nedstigning eller på grunn av værforholdene eller for å undgå umiddelbar fare eller når departementet har gitt tillatelse dertil.

19 aug. Dog må luftfartøi ikke føres på så lav høide over eller på så kort avstand fra person eller eiendom at skade kan forvoldes.

Kunstflyvning må ikke utføres over by, tettbebygget sted eller folkeansamling og heller ikke over trafikerte havner eller over fartøier.

Regler for benyttelse av radiostasjoner ombord i fremmede ikke krigførende makters skib og militære luftfartøier under opphold på norsk territorium.

Fremmede krigsskib eller militært luftfartøi som under anløp av norsk havn hvor der er opprettet offentlig radiostasjon (se den av Telegrafstyret utgitte fortegnelse) ønsker benytte ombordværende radioapparater, skal først gjøre henvendelse til bestyreren av den offentlige radiostasjon på stedet som vil meddele, hvilke tider det er tillatt å benytte vedkommende apparater.

Ved den nevnte henvendelse som kan skje pr. radio, skal oppgis den bølgelengde som ønskes anvendt.

I norske havner og territorialfarvann for øvrig kan slike skib og luftfartøier fritt benytte sine radiostasjoner. Dog skal ekspedisjonen straks innstilles, når det forlanges av Telegrafstyret, Marinestyret eller noen radiostasjon som hører under disses myndigheter.

19 aug. **Skriv frå Arbeidsdepartementet.**

I medhald av § 13 i lov um bygningsstellet frå 22 februar 1924 og § 1 i brandlovi frå 15 august 1908, jfr. kongeleg resolusjon frå 11 desember 1924 fastset departementet at lensmannen i Lom, Opland fylke, skal vera medlem av bygningsrådet og brandstyret i Fossbergi i Lom i staden for politimeisteren.

Utgeber: Byråchef C. Lampe.